

V. РЕЦЕНЗІЇ

УДК 811.161.2=162.1'243'373.46-115:618 (049.32)

**ПРО ЗІСТАВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ МОВ**
(Рецензія на монографію: Оксана Шибиш. Термінологія гінекології
та акушерства в українській і польській мовах: контрастивне дослідження /
Oksana Przybysz. Terminologia ginekologii i położnictwa w języku ukraińskim
i polskim: studium kontrastywne. WN IKR[i]BL, Siedlce 2023. 272 с.)

Галина Мацюк

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра загального мовознавства
вул. Університетська, кімн. 343, 79001, Львів, Україна
тел.: 032 239 47 56
ел. пошта: halyna.matsyuk@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-8601-4742>*

У рецензії схарактеризовані результати зіставного дослідження одного з підвидів медичної термінології (а саме – гінекології та акушерства) на матеріалі української та польської мов. Актуальність проблематики монографії зумовлена потребою розвитку порівняльного мовознавства в цілому і термінознавства зокрема, а також термінографії та лінгводидактики (викладання української та польської мов як іноземних). Новизна дослідження Оксани Борис в тому, що виокремлені підвиди медичних назв не були ще об'єктом лінгвістичного аналізу.

Проаналізовано структуру монографії. Вона відповідає сформульованій меті дослідження й охоплює Вступ, теоретичну частину (перший і другий розділи), аналітичну частину (зміст третього – п'ятого розділів), загальні висновки, список використаної літератури (449 позицій) та джерельну базу для вибірки термінів української та польської мов (16 праць, часові рамки яких 2012–2021 рр.), додатки, у складі яких є 5 схем, 6 таблиць, 17 діаграм. Рецензія висвітлює теоретичну базу дослідження в перших двох розділах, присвячених причинам формування широкого контексту теоретичного опису проблем. Рецензент підкреслює вміння авторки праці аналізувати складні і дискусійні питання в практичних розділах, відзначаючи, що виклад матеріалу завжди логічний і завершується систематизованими висновками. Рецензія підкреслює важливість самостійно отриманих загальних результатів дослідження з контексту зіставного аналізу: вони, за задумом автора монографії, стають основою для майбутнього українсько-польського та польсько-українського словника гінекології та акушерства та сприяють створенню дидактичних завдань для вивчення української та польської мов.

Ключові слова: монографія, порівняльне мовознавство, термінознавство, українська мова, польська мова, медична термінологія, терміни гінекології та акушерства.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/uf.2026.21.5171>

За кількістю публікацій та сформованими в новітній науковій парадигмі напрямами вивчення медична термінологія стала багатоаспектним об'єктом аналізу. Праці мовознавців містять результати теоретичних та прикладних досліджень про систему і структуру термінів на матеріалі однієї мови (наприклад, української [4] чи англійської [6]), ілюструють типологічний аналіз термінів на матеріалі кількох мов [7] чи підвидів медичних назв [12], доносять особливості функціонування термінів у різних видах немедичних дискурсах [14] та ін. Почастішали й лексикографічні виміри медичної термінології [5; 9; 15]; розглянуто питання перекладу, функціонування та кодифікації медичних термінів в посібнику з медичної термінології для студентів-іноземців [11].

Однак у славистиці перелік нових робіт, присвячених аналізу медичних тер-

мінів, невеликий. Тому рецензована монографія дослідниці з Інституту української філології Варшавського університету Оксани Пшибиш сьогодні впізнавана праця. Перед читачем синхронно-зіставний аналіз одного з підвидів медичної термінології на матеріалі української та польської мов, актуальність якого зумовлена не тільки потребою розвитку теорії порівняльного мовознавства в цілому і термінознавства зокрема, але й формуванням прикладних досліджень, насамперед з термінографії та лінгводидактики про викладання української та польської мов як іноземних.

Композиційно монографію формують Вступ, теоретична частина (це перший і другий розділи), аналітична частина (зміст третього–п'ятого розділів), загальні висновки, список використаної літератури, в якому 449 позицій (праці українських та польських термінознавців, англomовні публікації) та джерельна база українською та польською мовами з 16-ти праць для вибірки термінів (9 джерел для систематизації українськомовних назв, 7 праць для створення бази польських відповідників, усі джерела за 2012–2021 рр.); є додатки, у складі яких є 5 схем, 6 таблиць, 17 діаграм [13].

Вступ до монографії свідчить, що Оксана Пшибиш на основі лінгвістичної теорії та зібраної бази даних здійснює системно-структурний аналіз відповідників для встановлення універсальних та ідіотетичних ознак двох терміносистем, тому праця має виразну новизну. Відразу підкреслю, що у зв'язку із дефіцитом лексикографічних джерел для вибірки термінів з обох мов авторка дослідження пройшла численні етапи фахових консультацій зі спеціалістами з різних медичних сфер.

Відзначу створену базу даних для цього дослідження, це 9 тисяч термінів (з них близько 5 тисяч одиниць становлять терміни української мови і 4,5 тисячі – польської мови) з перекладних словників, підручників, міжнародних статистичних класифікацій хворіб, періодичних фахових видань. Ілюстративний матеріал має практичну цінність, тому що сприяє створенню не тільки дидактичних завдань для вивчення української та польської мов, але й стає основою для майбутнього українсько-польського та польсько-українського словника гінекології та акушерства. У склад термінів увійшли терміноодиниці дотичних до вказаних напрямів медицини наук. Аналіз ілюстративного матеріалу забезпечують аналітично-описовий, зіставний методи, а також елементи статистичного аналізу [13 : 9–11].

Розділ I «Медична термінологія як предмет досліджень» логічно об'єднує три важливі параграфи: «Термінологія» (з підрубриками «Європейські школи в термінології», «Термін у термінології»), «Лінгвістика фахового мовлення» (з частинами «Дослідження фахових мов в Україні», «Фахова мова медицини в Україні», «Języki specjalistyczne – досвід польських мовознавців», «Фахова мова медицини – сучасні дослідження у Польщі»), а також параграф «Медична термінологія в термінографії (кінець ХХ – початок ХХІ століття)» з підрубриками («Українські медичні лексикографічні видання», «Польські словники медичної термінології»). Перелічені назви параграфів і підрубрик ілюструють, що авторка скрупульозно і всебічно сформулила теоретичне підґрунтя роботи, відштовхнувшись від західноєвропейської теорії, положень славістики, україністики, полоністики, а також термінознавства та термінографії.

Відразу підкреслю, що навіть у такому широкому контексті думка Оксани Пшибиш ніколи не губиться. Тільки на перший погляд може здатися, що опертя на результати різних термінологічних наукових шкіл начебто зайве і достатньо було б проаналізувати результати досліджень представників української та польської мовознавчих традицій. Однак широкий контекст виправданий необхідністю розбудови змісту по-

нять «семантичне поле», «тематична група» чи «лексико-семантична група», розмежуванням категорій «термінологія» і «номенклатура», «номен», «номенклатурна одиниця», «номенклатурний термін», «номенклатурна назва», «номенклатурний знак» та ін. Авторка інтегрує концепцію терміна, враховуючи положення Єжи Люкшина і Ванди Змерзер [18 : 23–32] про реалізацію алгоритму «*термін – концепт – семантичні співвідношення у термінології*» [13 : 32], беручи до уваги трикутник Фреге в термінології з концепцій Володимира Широкова та Максима Вакулєнка [13 : 32] та ін. Перед читачем часто постають дискусійні в термінознавстві ознаки термінів, як, наприклад, у праці Л. Васенко, В. Дубічинського, О. Кримець [2 : 78–81], які стверджують про системність, однозначність, мотивованість, точність, відсутність синонімів), та М. Зарицького (зазначає про приналежність до певної галузі знань, системність, однозначність та відсутність емоційно-експресивного компонента) [8 : 43]. Думаю, варто оминати пряолінійних тверджень, наприклад, що терміни *міжнародність*, *питомість*, *поширеність* і *стабільність* не згадані у працях українських термінознавців [13 : 37]. Можливо, їх немає у використаних у монографії публікаціях, але в інших роботах про підвиди медичних термінів все ж можна знайти пов'язані з цими термінами положення (як, наприклад, про *питомі ознаки термінів*, коли автори зазначають про *питомі найменування*, *питому термінолексику* [1], про варіантну пару *питомий-запозичений* [16] та ін.).

Підкреслю важливість міждисциплінарного розуміння проблем аналізу, тому що авторка стверджує: «і польське, і українське термінознавство має у своєму здобутку численні напрацювання у термінографічному, лексикографічному, дидактичному, перекладному аспектах, однак бракує термінологічних праць порівняльного характеру, які б висвітлювали стан і перспективи розвитку української та польської медичної термінологічної лексики» [13 : 51].

На мою думку, розділ відповідає всім вимогам до теоретичних частин досліджень: він переконливо розкриває методологію аналізу, базу даних і підхід авторки для досягання мети, а також виявляє передумови дослідницького підходу до розв'язання завдань. Сформовано теоретичні засади дослідження. Читач монографії детально знайомиться з теорією терміна у різних школах термінознавства і насамперед, у дослідженнях українських та польських науковців. Авторка володіє навиками аналізу, виокремлює спільні та відмінні положення теорії щодо термінів українською та польською мовами і бачить перспективи аналізу, вважаючи, що «надалі залишається актуальною проблема підходу до укладання галузевого термінологічного словника, впорядкування медичної термінології та її окремих галузей, а також питання доцільності впровадження відповідників якомога наближених до міжнародної медичної термінології» [13 : 66]. Правда, в роботі варто було б покликатися на фіксацію значень у новішому виданні, тобто Словнику української мови ONLINE.

Розділ II монографії «Короткий нарис історії розвитку гінекології та акушерства» містить позалінгвальну інформацію у параграфах «Гінекологія та акушерство на тлі світової медицини» та «Початки акушерства і гінекології на українських і польських землях» (у цьому параграфі два підрозділи про історію гінекологічної та акушерської допомоги в Україні та Польщі). Значення розділу в тому, що він посилює актуальність дослідження окресленої авторкою проблеми через увагу до нелінгвістичних чинників у формуванні медичних термінів у цілому та термінів гінекології та акушерства зокрема. Відзначу, що висновки розділу сформульовані з контексту традицій національного термінотворення українською і польською мовами. Читач розуміє особливості розви-

тку української та польської терміносистем гінекології та акушерства, а звідси різні впливи запозичень. У цьому розділі авторка засвідчила своє вміння обґрунтовувати наукову мовознавчу проблему в єдності позамовних та мовних показників.

Безпосередньо лінгвістичний аналіз бази даних містить аналітична частина, тобто розділи III–V.

Так, розділ III «Лексико-семантичний аналіз українських і польських термінів гінекології та акушерства» охоплює взаємопов'язані частини про семантичну класифікацію термінів гінекології та акушерства, семантичні відношення та семантичну деривацію в цій системі одиниць. Кожна з частин розкриває нові результати.

Наприклад, перша з них («Семантична класифікація термінів гінекології та акушерства») пов'язана із обґрунтуванням системної організації термінів і привертає увагу до коректності об'єднання одиниць за спільністю значень у менші групи, тобто мікросистеми. Читач знайомиться з 8-ма семантичними полями (СП), об'єднаними на основі гіперсем (архісем) та проаналізованими за допомогою тематичних груп та лексико-семантичних підгруп. Не зайве було б розкрити критерії, на підставі яких в роботі виділено ці категорії і базуватися не на теорії з праць Й. Стерніна і Ф. Філіна 1982–1985 рр. [13 : 101–102], а взяти новіші роботи, оскільки вже досвід аналізу таких питань уже сформований (наприклад, [10]).

Усі тематичні групи проаналізовані за логічним принципом. Оксана Пшибиш не відступає від мети та завдань контрастивного аналізу й представляє висновки про універсальні та ідіоетнічні ознаки двох терміносистем, про міграцію одиниць в межах тематичних груп [13 : 106], про відсутність в деяких тематичних групах лексико-семантичних груп, про гіперо-гіпонімічні відношення в межах груп, про «розгалужену будову, системність та ієрархічний характер термінології акушерства та гінекології» [13 : 110] та ін.

У новому параграфі «Семантичні відношення в термінах гінекології та акушерства» авторка доходить висновку, що синонімічні відношення між одиницями пов'язані з характеристикою словотвірної, морфологічної, синтаксичної фразеологічної синонімії, з аналізом повних і неповних синонімів та ін. Антонімічні відношення між одиницями розкривають семантичні та структурні антоніми, які в роботі описані як контрарні, комплементарні, векторні і конверсиви. Встановлено набір префіксів української та польської мов, які беруть участь у творенні антонімів.

Ще один параграф «Семантична деривація в термінології гінекології та акушерства» [13 : 150–161] розкриває спеціалізацію значень, метонімізацію та метафоризацію та гіперо-гіпонімічні відношення одиниць. Результати нові не тільки на рівні теоретичної інтерпретації ілюстративного матеріалу, але і кількісних показників.

Спільні та відмінні показники в характеристиці терміносистем української та польською мовами загальні подають висновки розділу [13 : 161–165]. Авторка знову продемонструвала своє критичне мислення і навички аналізу в обґрунтуванні семантичних полів, тематичних груп та лексико-семантичних груп у зіставному плані на матеріалі української та польської мов.

Розділ IV «Морфологічна деривація української та польської термінології гінекології та акушерства» розкриває проблематику в рамках синхронного словотвору, тому передбачає дослідження словотвірної мотивації термінів, виявлення та зіставлення найбільш продуктивних формантів у кожній підсистемі термінів, порівняння способів словотворення термінів [13 : 168]. У розділі обґрунтовано словотвірний потенціал українських та польських термінів акушерства і гінекології на підставі мето-

дики аналізу, яку запропонували до української мови В. Грещук, Р. Бачкур, І. Джочка, Н. Паславська у праці «Нариси з основоцентричної дериватології» (2008) [3], та з урахуванням положень Ренати Грегорчикової й ін. дослідників у праці «Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia» (1998) [17] до матеріалу польської мови [13 : 171–172]. Перед читачем постають систематизовані щодо морфологічної деривації спільні та відмінні ознаки української та польської термінології акушерства та гінекології в єдності з кількісними показниками [13 : 186–188]. Розділ містить, як і попередні, самостійно отримані результати (як-от: «Найбільш продуктивними мотиваційними основами термінів є дієслова (в українській термінології) та іменники (у польській термінології). Віддієслівні терміни становлять 5,26% (77 термінів) усіх українських термінів, утворених афіксальним способом, дещо меншу частку складають відіменникові терміни (4,23%, 62), та найменше терміноодиниць, мотивованих прикметниками, – 1,84% (27). У польській термінології відіменникові терміни становлять більше половини всіх одиниць, утворених афіксальним способом – 11,9% (87), віддієслівні та відад'єктивні – майже порівно утворюють 5,2% (38) і 4,38% (32) термінів» [13 : 182].

Оксана Пшибиш обгрунтувала, що спільною рисою для двох терміносистем є продуктивність такого способу, як складання, а також творення термінів від іменникових, дієслівних та прикметникових основ. За кількісними показниками, це становить 11,3% в українській та 21,48% для польської мов; а «абрєвіація, юкстапозиція та субстантивация є найменш продуктивними шляхами морфологічної деривації в обох термінологіях» [13 : 186].

Розділ V «Синтаксична деривація української і польської термінології гінекології та акушерства» охоплює частини про структурні типи термінів, про принципи поділу термінів на структурні типи, синтаксичну деривацію аналітичних термінів, про принципи їхнього виокремлення та синтаксичну деривацію (на матеріалі двокомпонентних та трикомпонентних одиниць, чотирикомпонентних та багатоконпонентних назв).

Нові результати у виразненні кількісними показниками, які фіксують особливості реалізації кожної із моделей в українській та польській мовах, як-от: «У ході аналізу трикомпонентних термінів акушерства і гінекології зафіксовано 34 дериваційних моделей, 9 з яких є спільними для обох мов. На підставі отриманих результатів можна стверджувати, що кількість моделей у групі польських трикомпонентних термінів є значно більшою, ніж у групі українських (у співвідношенні 31 до 11 відповідно)» [13 : 213]; «Проведене дослідження синтаксичної деривації українських і польських чотирикомпонентних термінів гінекології й акушерства дало можливість виявити 57 словотвірних моделей, 12 з яких є спільними для обох мов» [13 : 228] та ін.

Несуть новизну і положення Оксани Пшибиш теоретичного змісту, наприклад, про полікомпонентні терміни. Ці одиниці «виявляють чітку гіперо-гіпонімічну ієрархію, що, у свою чергу, відкриває перспективи подальшого вивчення потенційного зв'язку лексико-семантичної деривації з синтаксичною, питання класифікації та впорядкування термінів не тільки у терміносистемі акушерства і гінекології, а й загалом у медичній термінології» [13 : 231].

І в цьому розділі авторка демонструє такі важливі риси дослідника, як вірність поставленим завданням і вміння самостійно вирішувати їх, розвиваючи при цьому теоретичні положення. Висновки розділу засвідчили про тенденцію зростання багатоконпонентних термінів, особливо в польській мові. Важливими є показники продуктивних і малопродуктивних моделей термінів. Наприклад, авторка

виявила 8 і 10 продуктивних моделей (відповідно) української та польської терміносистеми, які беруть участь у творенні двокомпонентних назв; 11 і 31 модель для трикомпонентних назв, 27 і 42 моделі у групі чотирикомпонентних назв, 22 і 24 моделі у складі п'ятикомпонентних термінів та ін. Перспективним є положення авторки про «чітку гіперо-гіпонімічну структуру та численні типи синтаксичних зв'язків у межах полікомпонентних терміносполук, що відкриває перспективу подальшого дослідження цього явища у зіставному аспекті» [13 : 234] та ін.

Загальні висновки системно відображають нові і самостійно отримані результати про спільні та відмінні характеристики термінів гінекології та акушерства з площини зіставного мовознавства на рівні лексико-семантичного, морфологічного та синтаксичного аналізу української та польської терміносистем. Читач знаходить важливе пояснення про те, що спільні ознаки визначені генетичною спорідненістю двох слов'янських мов і (частково) позамовними чинниками, що відмінності між двома проаналізованими системами відображені в синтаксичних словотвірних моделях, які розбіжні на рівні порядку слів (визначений граматичною специфікою мов) [13 : 237–242].

Отримані в дисертації результати формують підґрунтя для укладання реєстру українсько-польського словника термінів гінекології та акушерства тлумачного типу, правда, авторці слід ще подумати над окремими відповідниками (наприклад, *яєчниковий цикл* чи *яйниковий цикл* [13 : 131], *яєчник* чи *яйник* [13 : 170]).

Є всі підстави стверджувати, що рецензована монографія Оксани Пшибиш «Термінологія гінекології та акушерства в українській і польській мовах: контрастивне дослідження / Oksana Przybysz. Terminologia ginekologii i położnictwa w języku ukraińskim i polskim: studium kontrastywne» – важливий крок у дослідженні одного із завдань порівняльного мовознавства, яке надалі спонукає до розвитку теорії українського і польського термінознавства, теоретичної та прикладної перекладної лексикографії, лінгводидактики та перекладознавства і звичайно, контрастивного мовознавства.

Список використаної літератури

1. Бицко Н. І. До питання формування української стоматологічної термінології. Режим доступу : http://www.rusnauka.com/20_AND_2009/Philologia/49033.doc.htm
2. Васенко Л., Дубічинський В., Кринець О. Фахова українська мова : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 137 с.
3. Грещук В. В., Бачкур Р. О., Джочка І. Ф. Нариси з основоцентричної дериватології / за ред. В. В. Грещука. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. 348 с.
4. Германович Г. О. Медичні терміни зі соматичними компонентами в сучасній українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Львів. 2021. 319 с.
5. Грищенко І. В., Курдіш О. К. Англо-український тематичний словник медичної термінології. Київ, 2024. 96 с.
6. Даныків А. К. Деякі аспекти словотворення медичних термінів в англійській мові. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 26. Т. 1. С. 100–103.
7. Дев'ятко Ю. С. Типологія стоматологічної термінології в українській і англійській мовах та її лексикографічне відтворення : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.21. Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова. 2021. 389 с.
8. Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства : підручник. Київ : Політехніка, 2004. 128 с.
9. Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Тлумачний словник медичних термінів : російською, латинською та українською мовами. Київ, 2010. 848 с.

10. Ментинська І. Б. Тематична та лексико-семантична класифікація українських комп'ютерних термінів. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. С. 26–30.
11. Основи медичної термінології : навч. посіб. для студентів-іноземців / уклад. Г. П. Краєвська, О. М. Дудник, Ю. В. Кукуруза ; відп. ред. Ю. Й. Гумінський. Вінниця, 2016. 32 с.
12. Пасека А. О. Розвиток української медичної термінології та урологічної термінології: основні етапи становлення. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35(74). № 2. С. 6–13.
13. Пшибиш О. Термінологія гінекології та акушерства в українській і польській мовах: дослідження. WN IKR[i]BL Siedlce, 2023. 272 с.
14. Сизонов Д. Ю. Медична термінологія в українських ЗМІ : словник / за ред. Л. І. Шевченко. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2012. 335 с.
15. Сизонов Д. Ю. Медична термінологія в українських масмедіа : стилістичний потенціал : монографія / за ред. Л. І. Шевченко. Київ : ВЦ «Київський університет», 2012. 196 с.
16. Цісар Н. До питання про варіантність і нормативність вторинних медичних найменувань. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*. Серія : *Проблеми української термінології*. 2009. № 648. С. 61–65.
17. Gregorczykowska R., Laskowski R., Wróbel H. (red.). *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*. Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1998.
18. Lukszyn J., Zmarzer W. *Teoretyczne podstawy terminologii*. Warszawa : Kadra Języków Specjalistycznych UW. 2006.

References

1. Bytsko N. I. Do pytan'nia formuvannia ukrainskoi stomatolohichnoi stomatolohichnoi klinichnoi terminolohii. Rezhym dostupu : http://www.rusnauka.com/20_AND_2009/Philologia/49033.doc.htm
2. Vasenko L., Dubichynskiy V., Krymets O. Fakhova ukrainska mova : navch. posib. Kyiv : Tsent'r uchbovoi literatury, 2008. 137 s.
3. Greshchuk V. V., Bachkur R. O., Dzhochka I. F. Narysy z osnovotsentrychnoi deryvatolohii / za red. V. V. Greshchuka. Ivano-Frankivsk : Misto NV, 2007. 348 s.
4. Hermanovych H. O. Medychni terminy zi somatychnymy komponentamy v suchasni ukrainskii movi : dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. Lviv. 2021. 319 s.
5. Hryshchenko I. V., Kurdish O. K. Anhlo-ukrainskyi tematychnyi slovnyk medychnoi terminolohii. Kyiv, 2024. 96 s.
6. Dankiv A. K. Deiaki aspekty slovtvorennia medychnykh terminiv v anhliiskii movi. *Zakarpatski filolohichni studii*. 2022. Vyp. 26. T. 1. S. 100–103.
7. Deviatko Yu. S. Typolohiia stomatolohichnoi terminolohii v ukrainskii i anhliiskii movakh ta yii leksykohrafichne vidtvorennia : dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.21. Odesa : ONU imeni I. I. Mechnykova. 2021. 389 s.
8. Zarytskyi M. S. Aktualni problemy ukrainskoho terminoznavstva : pidruchnyk. Kyiv : Politekhnik, 2004. 128 s.
9. Lytvynenko N. P., Misnyk N. V. Tlumachnyi slovnyk medychnykh terminiv : rosiiskoiu, latynskoiu ta ukrainskoiu movamy. Kyiv, 2010. 848 s.
10. Mentynska I. B. Tematychna ta leksyko-semantychna klasyfikatsiia ukrainskykh kompiuternykh terminiv. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriiia : Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*. 2020. S. 26–30.
11. Osnovy medychnoi terminolohii : navch. posib. dlia studentiv-inozemtsiv / uklad. H. P. Kraievska, O. M. Dudnyk, Yu. V. Kukuruza ; vidp. red. Yu. Y. Humynskiy. Vinnytsia, 2016. 32 s.
12. Pasiaka A. O. Rozvytok ukrainskoi medychnoi terminolohii ta urolohiichnoi terminoleksyky: osnovni etapy stanovlennia. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriiia : Filolohiia. Zhurnalistyka*. 2024. T. 35(74). № 2. S. 6–13.

13. Pshybysh O. Terminolohiia hinekolohii ta akusherstva v ukraïnskii i polskii movakh: doslidzhennia. WN IKR[i]BL Siedlce, 2023. 272 s.
14. Syzonov D. Yu. Medychna terminolohiia v ukraïnskykh ZMI : slovnyk / za red. L. I. Shevchenko. Kyiv : VPTs «Kyivskyi universytet», 2012. 335 s.
15. Syzonov D. Yu. Medychna terminolohiia v ukraïnskykh masmedia : stylistychnyi potential : monohrafiia / za red. L. I. Shevchenko. Kyiv : VTs «Kyivskyi universytet», 2012. 196 s.
16. Tsisar N. Do pytannia pro variantnist i normatyvnist vtorynnykh medychnykh naimenuvan. *Visnyk Nats. un-tu «Lvivska politekhnika»*. Seriia : *Problemy ukraïnskoi terminolohii*. 2009. № 648. S. 61–65.
17. Gregorzczkova R., Laskowski R., Wróbel H. (red.). Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia. Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe. 1998.
18. Lukszyn J., Zmarzer W. Teoretyczne podstawy terminologii. Warszawa : Kadra Języków Specjalistycznych UW. 2006.

**ON COMPARATIVE STUDY OF MEDICAL TERMINOLOGY
BASED ON UKRAINIAN AND POLISH MATERIAL**
**(Review of the monograph: Oksana Przybysz. Gynecology and Obstetrics Terminology
in the Ukrainian and Polish Languages: A Contrastive Study /
Oksana Przybysz. Terminologia ginekologii i położnictwa w języku
ukraińskim i polskim: studium kontrastywne. WN IKR[i]BL, Siedlce 2023. 272 pages)**

Halyna Matsyuk

*Ivan Franko National University of Lviv
Department of General Linguistics
1 Universytetska St., room 343, 79000, Lviv, Ukraine
phone: 032 239 47 56
e-mail: halyna.matsyuk@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-8601-4742>*

The review characterises the results of a contrastive study of one subtype of medical terminology—namely, gynecology and obstetrics—based on Ukrainian and Polish. The relevance of the monograph’s subject matter is обусловлена the need to advance comparative linguistics in general and terminology studies in particular, as well as terminography and linguodidactics (teaching Ukrainian and Polish as foreign languages). The novelty of Oksana Borys’s research lies in the fact that the identified subtypes of medical terms have not previously been the object of linguistic analysis.

The structure of the monograph is analysed. It corresponds to the stated research aim and includes an Introduction; a theoretical part (Chapters 1 and 2); an analytical part (Chapters 3–5); General Conclusions; a bibliography (449 entries); and a source base for the extraction of Ukrainian and Polish terms (16 works published between 2012 and 2021), as well as appendices comprising five schemes, six tables, and seventeen diagrams. The review outlines the theoretical foundations presented in the first two chapters, devoted to the factors shaping the broader theoretical context of the problems under consideration. The reviewer emphasises the author’s ability to analyse complex and debatable issues in the applied chapters, noting that the presentation is consistently logical and concludes with well-systematised findings.

The review underscores the significance of the independently obtained general results of the study within the framework of contrastive analysis: as conceived by the author of the monograph, these results form the basis for a future Ukrainian–Polish and Polish–Ukrainian dictionary of gynecology and obstetrics and contribute to the development of didactic tasks for learning Ukrainian and Polish.

Key words: monograph, comparative linguistics, terminology studies, Ukrainian language, Polish language, medical terminology, gynecology and obstetrics terms.

*Стаття надійшла до редакції 07.02.2026
доопрацьована 11.02.2026
прийнята до друку 14.02.2026*